

TISKOVÁ ZPRÁVA

Stanovisko Centra výzkumu globální změny AV ČR a Komise pro životní prostředí AV ČR:

OSM DESETIN NAŠICH ZÁSOB UHLÍ MUSÍ ZŮSTAT V ZEMI

Brno a Praha, 17. 8. 2015

Česká republika se nachází na špici evropského žebříčku v množství emisí CO₂ z fosilních paliv na obyvatele. Na špici je i v těžbě hnědého uhlí. K debatě o územních limitech těžby uhlí své stanovisko z hlediska ochrany klimatu předkládá Centrum výzkumu globální změny a Komise pro životní prostředí AV ČR.

Existuje světová shoda¹, že je nutno zabránit tomu, aby globální oteplení překročilo hodnotu dvou stupňů Celsia. Studie publikovaná v časopise Nature v lednu 2015 uvádí, jaké množství zásob fosilních paliv musí pro dodržení tohoto cíle zůstat nespáleno, a to v jednotlivých zemích či skupinách zemí s ohledem na jejich hospodářství a jeho rozvoj. Pro Evropu vyjma země bývalého Sovětského svazu to v případě uhlí činí až 89 %, při masivním uplatňování zachycování a ukládání uhlíku (CCS) by to mohlo být „jen“ 78% (McGlade & Ekins 2015)². Nemají-li být podmínky pro život na Zemi zásadně poškozeny, je tedy rozšiřování těžby nepřipustné.

V produkci emisí CO₂ z fosilních paliv na obyvatele jsme na evropské špici, podobně je tomu i v případě množství emisí vyprodukovaných od počátku průmyslové revoluce. Na světové špici jsme v těžbě hnědého uhlí, o něž se v případě „prolomení limitů“ jedná: v přepočtu na obyvatele na čtvrtém místě za Řeckem, Srbskem a Bulharskem.

Místo rozšiřování těžby je nezbytné masivně investovat do zvyšování účinnosti využívání energie i do obnovitelných zdrojů. Docílit zásadního snížení světových emisí CO₂ do poloviny století bude vyžadovat bezprecedentní úsilí (Loftus et al. 2015)³. Uvažovat o tom, že se z českých ložisek vytěží i uhlí, o němž dříve bylo rozhodnuto ponechat ho pod zemí, je z hlediska ochrany klimatu absurdní. Prolomení by mohlo mít i závažné právní důsledky, což naznačuje rozhodnutí odsuzující nizozemskou vládu, opřené mj. o právní rozbor Oslo Principles on Global Climate Change Obligations⁴.

Plné hypertextové znění stanoviska s poznámkami a podrobnými odkazy je dostupné na <http://www.czechglobe.cz/cs/aktuality/c/tiskove-zpravy>

Kontakty:

RNDr. Jan Hollan, Ph.D., 606 073 562 a Mgr. Alexander Ač, Ph.D., 511 192 253
hollan.j@czechglobe.cz (<http://amper.ped.muni.cz/gw/>), ac.a@czechglobe.cz (<http://ac.blog.sme.sk>)
Centrum výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i., www.czechglobe.cz

MUDr. Radim Šrám, DrSc., předseda Komise pro životní prostředí AV ČR, 241 062 596
sram@biomed.cas.cz

1 <http://cancun.unfccc.int/cancun-agreements/main-objectives-of-the-agreements/#c33>

2 <http://www.nature.com/nature/journal/v517/n7533/full/nature14016.html>

3 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/wcc.324/abstract>

4 <http://www.yale.edu/macmillan/globaljustice/oslo.html>